

BÁCSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

A BÁCS-BODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő: Dr. Jovanovits József.
Lapszerkesztő: Dr. Gal Rezső.
Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

Mi lesz a nagygyűléssel?

Zombor, 1907. június 15.

Még április hó folyamán lapunkban egy cikk jelent meg, melyben a Bácsmegyei Függetlenségi és 48-as Pártról írván, egyfelől érdeme szerint méltattuk a fáradhatatlan vezetőségnek a szervezés terén eddig elért eredményeit, másfelől azonban utaltunk a központ és az egész megyére szétágazó vidéki szervezetek közötti kapcsolatnak lazaságára és magának a nagy megyei pártnak, különösen a a küszöbön álló jelentékeny feladatok miatt érthetetlen mozdulatlanságára. Kifejtettük akkor, hogy egy olyan párt, melyről még azt sem tudni, kiesoda voltaképpen a tényleges elnöke, amelynek pénztárosa soha még egy árva polturát sem kezelt, amelynek egész jegyzői gárdája van ugyan, de egy sornyi jegyzőkönyve sínesen s amely megalakulása óta nem hogy köz-, de még választmányi gyűlést sem tartott — hogy tehát egy olyan, legfeljebb kitérő papírosformát mutató párt aligha lesz képes az őszi megyebizottsági tagválasztásokat a függetlenségi érdekeknek megfelelően vezetni, egészen eltekintve attól, hogy egy váratlan házfelosztás és az ennek nyomán könnyű szerrel bekövetkező rendszerváltozás majdnem védtelenül szolgáltatná ki pártunkat a bevett szokás szerint pénzzel és erőszakkal dolgozó hatalom lelkiismeretlen tulajdonságainak.

Mintegy vigasztalásul, az illetékes helyről f. é. június havára jelzett zentai nagygyűléstől vártuk a feltárt bajoknak az orvoslását és a szervezetben jelentkező hiányoknak a pótlását.

Ebben a feltevésünkben, sajna, csalódtunk. Azóta elmúlt több mint két hónap, de a zentai nagygyűlésnek eddig se híre, se hamva. Pedig a helyzet időközben legkevésbé sem változott a mi javunkra, sőt inkább rosszabbodott. A levegő tele van válsághirekkel, s hogy ezek a hivatalos és félhivatalos cáfolatok ellenére is nem egészen alaptalanok, bizonyítja a többi közt az az egyre növekedő nyugtalankodás, mely egy idő óta az

országos függetlenségi pártban és ennek sajtójában észlelhető. A legtöbb bejegyzett szociális és gazdasági jellegű indítványok is mintha korteszítűek volnának és egy közeli választásnak a perspektíváját rajzolnák a politikai látóhatárra.

Ezekkel a fenyegető jelenségekkel szemben tehát okvetlenül a eslekvés mezejére kell lépünk és a rendelkezésünkre álló összes eszközök ügyes felhasználásával arra kell törekednünk, hogy minden eshetőséggel szemben készen álljunk.

Parancsoló kötelességünk ez annál is inkább, mert nyílt titok, hogy politikai ellenfeleink megyénkben a felszín alatt serény tevékenységet fejtenek ki, aláírási íveket köröznék és irányítás nélkül hagyott híveink táborában zavartalanul folytatják a hódítás munkáját. Nem titok továbbá az a tény sem, hogy a megyei tisztikarban és a közigazgatási hivatalnokok sorában erősen a fagyponat alatt áll a függetlenségi párt iránti rokonszenv, a mi már egymagában is elegendő ok arra nézve, hogy a tervezett nagygyűléssel végre valahára felrázzuk szervezeteinket a hosszas tespedés kóros állapotából.

Ha Zenta az ott duló belviszályodás miatt ezidőszert alkalmatlan pártunk nagygyűlésének a megtartására, hát jelöljön ki a vezetőség más várost, ahol aztán akadálytalanul és *minél előbb* megtarthatjuk a nagygyűlést, amely hivatva van a tapasztalt fogytékosságok megszüntetésével pártunkat mindenkor harcra kész és legyőzhetetlenül erős, élő szervezetté átalakítani.

A bírósági jegyzők mozgalma.

Ismeretes az a mozgalom, melyet a bírósági jegyzők és joggyakornokok helyzetük javítása céljából indítottak. Az ország összes bíróságainak jegyzői kara ez évi július 7-én Szegeden nagygyűlést tart, melyen kívánságait memorandumba foglalják s a kormányhoz és képviselőházhoz terjesztik.

A zombori kir. törvényszék és járásbíró-ság jegyzői most valamennyi kartársukhoz átiratot intéztek, melyben az országos mozgalomhoz való csatlakozásukat bejelentik s egyszersmind körvonalozzák azokat a kívánalmakat, melyeket a nagygyűlés elé terjesz-

teni ohajtanak. Az erre vonatkozó pontok a következők:

1. A titkos minősítés eltörlése és mód arra, hogy az igazságtalan minősítés ellen orvoslás legyen kereshető.

2. Az állam tekintélyéhez nem méltó díjtalan joggyakornoki szolgálat eltörlése.

3. Legyen a joggyakornok évi segélydíja, — tekintet nélkül arra, hogy az illető doktor juris-e, vagy sem, — 1400 korona.

4. Minthogy az aljegyzők lényegileg a fogalmazási szakhoz tartoznak, a más állami szakbeli fogalmazók pedig (lásd pld. a pénzügyigazgatásügyi fogalmazót) a X-ik fizetési osztályba neveztetnek ki; a bírósági aljegyzők is a X. fizetési osztályba soroztassanak, illetve neveztessenek ki.

5. Az aljegyzők a bírói képesítés megszerzése után, addigi alkalmazásuk helyén, hivatalból nyomban neveztessenek ki jegyzőkké, mert erre a legmagasabb jogi képesítés megszerzése után, — tekintettel a 8—10 éves előkészítő szolgálatra, — joggal igényt tarthatnak.

6. Az előbbi pontban említett okokból és az aljegyzőknek a X-ik fizetési osztályba sorozása folytán a jegyzők a IX. fizetési osztályba soroztassanak, illetve neveztessenek ki.

7. Az albirói és alügyészi ezimek eltörlendők, s ezek mint I. osztályu bírák és ügyészek a bírói és ügyészi állás méltóságának és a hivatás felelősség terhes voltának megfelelő VIII-ik fizetési osztályba soroztassanak, illetve neveztessenek ki.

8. A jelenlegi törvényszéki bírák, járásbírák és ügyészek, mint II. osztályu bírák és ügyészek az előbbeni pont folyamánként a VII-ik fizetési osztályba soroztassanak, illetve neveztessenek ki.

9. Az I. osztályu bírák és ügyészek kinevezésénél az előkészítő osztályban eltöltött összes idő (joggyakornoki, aljegyzői és jegyzői szolgálat ideje) vétessék irányadóul.

10. Az ügyvédi és bírói vizsga egységessé teendő; s azok, akik az egységesített ügyvédi és bírói vizsga előtt szerezték meg a bírói képesítést, ha a bírói képesítés megszerzése után 3 évig bírósági gyakorlaton voltak, jogositassanak fel ügyvédi gyakorlatra. — Ez méltó lesz a bírói állás tekintélyéhez is, a képzettség fokához is. És ami mindezek fölött áll, megteremtí a független bírói kart.

Az összes állami hivatalnokok között az eddig legmostohább elbánásban részesített jegyzői kar megérdemelné, hogy jogos kíválmái illetékes helyeken megszívlelésre találjanak.

A Bács-Bodrog Vármegyei Gazdasági Egyesület szarvasmarhatenyésztési szakosztályának gyűlése.

A gazdasági egyesület ezen ujonnan alakult szakosztálya f. hó 10-én tartotta első

szakosztályi gyűlését Falcione Lajos elnöklésével s állig egynehány tag jelenlétében.

A Günther Ferenc igazgató által előterjesztett tárgysorozat első pontja volt a f. évi szarvasmarha díjazások megállapítása. E célra a földmivelésügyi minisztériumtól kapott 2000 korona segéllyel együtt 3000 korona áll az egyesület rendelkezésére. — A szakosztály elhatározta, hogy a folyó évben négy helyen tart szarvasmarha díjazást és pedig június hó 29-én Csávolyn, szeptember hó 8-án Zsablyán, szeptember hó 15-én Veprődön és ugyancsak szeptember hó 22-én Küllődön. Az egyes díjazásokra 500 korona jut, azonkívül jelentékeny összeget fordítanak még tejgazdasági eszközök kiosztására és a yorksirei angol hussertes tenyésztésének emelésére.

Elhatározta továbbá a szakosztály, hogy a jövőben, lehetőleg az egész vármegye területén, tejlő versenyeket rendez, amelyek a f. évben csak egy napra fognak terjedni, a jövő évtől kezdődőleg azonban már rendszeres tejlő versenyekké fognak bővülni.

Ha a földmivelésügyi minisztérium az e célra kijelölt helyezett 1200 korona segélyt folyósítja, a szakosztály legközelebb Ó- és Ujszivácra meg Kossuthfalvára fog ilyen tejlő versenyt rendezni.

A szarvasmarha import kérdésénél Bagary Kálmán állattenyésztési felügyelő az eredeti svajci import érdekeiben emelt szót, mire a szakosztály a Gazdasági Egyesület egy régebbi határozata alapján kimondta, hogy Svajcziából is fog tenyészanyagot importálni ha tagjai kellő számban jelentenek be bevásárlásokat.

A pécsi kiállításon való részvétel dolgában elhatározta a szakosztály, hogy vármegyénk kisgazdái a szeptember hó 1-én megnyitandó időleges tenyészállat kiállításon mint kiállítók nem vesznek részt, mert Tolna, Baranya és Vas megye kisgazdájának fejlettebb tenyésztesével ez idő szerint még nem vehetnek fel a versenyt. Kimondotta azonban a szakosztály, hogy az egyesület gazdatagjai részére az időleges kiállítás alkalmából nagyobb szabású tanulmányi kirándulást rendez, valamint külön meghívja a tejgazdasággal foglalkozó nagybirtokos tagokat az ugyancsak szeptember havában Pécsen tartandó első országos tejgazdasági kongresszusra.

Több más, kisebb érdekességű kérdés tárgyalása után a szakosztály gyűlése véget ért.

Ohajtandó, hogy a szakosztály tagjai máskor nagyobb érdeklődést tanúsítsanak a tárgysorozatban szereplő kérdések és általában a szakosztály gyűlései iránt, mert hiszen éppen azért alakult meg a gazdasági egyesület kebelében a szarvasmarhatenyésztési és tejgazdasági szakosztály, hogy az állattenyésztés legfontosabb ágai iránti érdeklődést állandó tevékenységgel ébren tartsa és a tejgazdaság emelése érdekében minden lehető eszközt felhasználjon. Ezt a célt akarja szolgálni Falcione Lajos azon határozattal emelt indítványa is, melynek értelmében a megyei tejszövetkezetek megkeresendők, hogy a szarvasmarha tenyésztesztési szakosztályba egy-egy tagot delegáljanak.

Képek a pécsi országos kiállításról.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1907. június hó 14.

Mi a pécsi országos kiállítás? Nappal országunk kereskedelmének, iparának, mezőgazdaságának ragyogó keretben való bemutatása, éjjel tündérvilág. Részlet egy oly paradicsomból, amelyet nem a természet nevelt, amelyet az emberi munka varázsolt a csaknem nyolevan holdnyi rétre. A hol azelőtt még két évvel illatos virágos szénát kaszáltak a pécsi püspöki uradalom munkásai, ma fenyvesek, rózsáligetek, pálmáligetek vannak. A Margitsziget, József főherceg alesuti uradalma, a gödöllői uradalom, Frigyes főherceg s helyi kertészeink elhozták művészetüknek legjavát, s szorgos kezek osztályozták azt, amit a természet csak nyújtani képes. A sétányoktól eltekintve minden talpalatnyi hely díszlik, üde illatot ad, nem enged pihenni, megkívánja, hogy gyönyörködjék benne a látogató.

Ilyen keretben épültek az egyes pavilonok. Építő művészeink mindent elkövettek, hogy a rendelkezésükre bocsájtott két és fél millió koronáért a legtökéletesebbet nyujtsák. Nincs a pavillonokon telírás, mégis elárulja műveltét, magyar stíljét a legjobb beayomást teszi, egyszerű díszítése esodálatraméltó. — Magyar minden ízében! Főkapuja Vajdahunyad várkastélyát ábrázolja, ottani ácsok, taragók állították fel, pécsiek csak a 4000 esinos villanykörtét szerelték fel reá.

Fekvése a lehető legszerencsésebb. Körülöleli városunk, körülöleli a vén Meesek. Tágas, árnyas, pormentes üdülőhely.

Sétányain naponta több ezer, de volt már ünnepnap, amikor huszonnégyezer ember hallgatta a hangversenyt tartó két katonazenekart.

A legtelje ebb szórakozásokról gondoskodnak. Állandó színtársulatunk a nagy színpadon naponta a legkiválóbb előadásokat tartja, utána első rangú művészek variété és kabaret estélyei vannak. Hatalmas nyolevan méter hosszú hegyi síklőjén szórakozik a fiatal-ság. Madár és majom házában az összes élő madárfajok s majmok ejtik bámulatba a gyermekeket. Hatalmas, a MAC. titkárának terve alapján épült sporttelepén tennisz-partik, labda matchek tartatnak. Két óriási bioszkop, kollosszeum, állatseregletek, cellövöldék, szórakoztatják a néptömegeket. Fontaine lumineuse.

Találkozó helye az idén a külföldnek, a belföldnek. Csaknem az összes országos kongresszusok itt tartatnak a külön e célra épült ünnepélyek esarnokában, melynek talai uralkodókat, országunk jeleseit fogják befogadni. Itt zajlott már eddig is le az országos tanárkongresszus, az országos tornaverseny, országos atléta vívóverseny, a Dunántúli közművelődési egyesület diszközgyűlése, a Vidéki hírlapírók és újságkiadók országos jubilaris közgyűlése stb.

Maga a kiállítás 4 főcsoportra osztható:

Ipari kiállítások, művészet, mezőgazdaság, mulatóhelyek.

(Folytatjuk)

H I R E K.

Nyugdíjazás. Amint biztos forrásból értesülünk, a bácsmezei tanfelügyelőség érdemes vezetője, Gräff Nikáz kir. tanácsos f. évi július hó 1-ével nyugalomba vonul. Benne tanügyünk egyik legbuzgóbb előharcosát veszíti el, aki majdnem 4 évtizedre terjedő működése folyamán ernyedetlen szorgalommal, kiváló szakértelemmel és lankadatlan lelkesedéssel szolgálta a magyar kultúrát.

Kinevezés. A belügyminiszter dr. Dömötör Miksa szabadkai gyakorló orvost a szabadkai állami gyermekmenhelyhez első teleporvossá végleges minőségben kinevezte.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Czeglédi János díjtalan pénzügyi számgyakornokot ideiglenes minőségű segélydíjas számgyakornokká, Izsa ki Samuel fogarasi lakost pedig ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számgyakornokká a zombori pénzügyigazgatósági számvevőséghez kinevezte.

A gimnázium júnálisa. Főgimnáziumunk tanuló ifjusága e hó 12-én a Sikara erdőben júnális rendezett, melyen tanulókon és hozzátartozóikon kívül is óriási közönség vett részt. A júnális keretében az ifjuság tornaversenyt rendezett, mely igen szépen sikerült. Az ifjak, kik legutóbb a temesvári országos tornaversenyen tüntettek ki magukat, különösen a szertornázásban, birkozásban, kötélhuzásban és a sport egyéb nemében mutattak kiváló képzettséget. A közönség taps ovációkkal jutalmazta egy az ifjakat, mint mesterüket, Kihlyber Lajos tornatanárt. Verseny után az intézeti énekhar Ferencsik Lajos dr. vezetése mellett dalokat énekelt, majd az est beálltával az ifjuság igen szépen sikerült tűzijátékkal gyönyörködtette a közönséget. Az alsóbb osztályok tanulói, tanáraik vezetésével azután hazamentek, míg a közönség a késő éjszakai órákig élvezte a kellemes erdei levegőt és a víg zeneszót. — — A júnális költségeit, melyek 198 K. 86 fillért tettek ki, a tanulók adakozásaiból fedezték, a fennmaradt 36 K. 35 fillért pedig az ifjusági alaphoz esatolták.

Városi közgyűlés. A tegnap megtartott rendszeres közgyűlésről szóló tudósításunk lapunk mai számából helyszüke miatt kizszorult.

Görögkeleti magyar egyház. Rónay Jenő, a D. M. K. E. elnöke kezdeményezésére a Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület országos mozgalmat indít görögkeleti magyar egyház létesítése és törvénybeiktatása érdekében.

Címerek és zászlók a népiskoláknak. A vallás és közoktatásügyi miniszter ismét szép példáját adta annak, hogy mennyire szívvel viseli a hazafias népművelés ügyét. Elhatározta, hogy az összes népiskoláknak, tekintet nélkül arra, hogy felekezeti vagy községi címeres nemzeti lobogót és az iskola ajtaja fölé, azonkívül minden tanterem számára magyar címet fog adni teljesen díjtalanul. Most már csak aziránt is intézkedni kellene, hogy az országcímer és a nemzeti színű zászlók felkerüljenek az iskolákra. Mert ha ez ellen a nemzetiségiek berzenkednének is, annyi bizonyos, hogy ez az intézkedés a magyar állameszme szempontjából csak üdvös volna.

Rajzkiállítás. A zombori állami főgimnáziumban a növendékek ez évi rajzainak kiállítása, mely június hó 9-én nyílt meg, megtekinthető még június 16 án d. e. 9—12-ig és d. u. 3—6-ig.

Eljegyzés. Müller József várm. tisztviselő eljegyezte Marksteiner János újszentannai (Aradmegye) földbirtokos leányát, Rózsikát.

Sipos Ferkó bucsuzik. Zombor híres cigányprimása, Sipos Ferkó, bandájával együtt e hó 17-én Abbáziába utazik és nyáron át ott is marad. Ma vasárnap este bucsuzik el a közönségtől a „Vadászkürt” kerthelyiségében.

**15 perc alatt
száradó**

41—100—37

EMAIL PADLÓ MÁZ

0. 1. 2. 3. 4. 5. szám

csak a cégemmel ellátott az eredeti.

Kapható:

Ifj. Heindlhofer Róbert

Zombor.

Tanulótársak találkozása. A zombori állami főgimnáziumban 1882. évi június hó 10 és 11-én érettségét tett tanulótársak 25. év utáni viszontlátás örömmünnepe alkalmából a fenti cím alatt meglelőnt közleményből véletlenül kimaradt az, hogy a gör. kel. templomban megtartott hálaadó istentisztelet alatt Blazsek Dragutin zene- és énektanár vezetése alatt lélekreható szép egyházi karénekeket a zombori szerb tanítóképezde női és férfi énekkara énekelte végyes karban. Ezt az ünneplők iratni tiszteletből tették. Örömmel siettünk ezen mulasztásunkat helyrehozni. Az örömmünnepe emelését hathatósan elősegítő énekkarok és derek vezetőjük fogadják ezuton az egybegyűlt iskolatársak hazafias köszönetét.

Értesítés. A helybeli ág. hitv. evang. iskolaszék folyó hó 13-án tartott ülésében elhatározta, hogy az ág. h. evang. iskolában az évszázó vizsgálatot f. hó 20-án délelőtt 9 órakor tartja meg. A jövő tanévre vonatkozólag minden tanulóra 1 korona beiratási díjat, a református vallású tanulók részére 5 kor., a másvallásúak részére 20 kor. tandíjat állapított meg, míg az ág. h. evang. tanulók tandíjat nem fizetnek. A jövő tanévre a beiratások szeptember hó 2., 3. és 4-én lesznek és a tanítás 5-én az év megnyitó istentisztelet után kezdődik. LOMBOS ALFRÉD, iskolaszéki elnök.

Kossuth a munkásokéért. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter újabb intézkedéseket tett a magyar királyi államvasutak munkásai helyzetének javítása érdekében. A miniszter ugyanis elrendelte, hogy az államvasuti munkások betegség esetében egy teljes féléven át, időszakos fegyvergyakorlatra való bevonulás esetén a fegyvergyakorlat egész tartama alatt részesüljenek bérkeresetükben. A tényleges katonai szolgálatra bevonuló munkásokat a katonai szolgálat letelte után vasuti szolgálatba újból azonnal és feltétlenül vissza kel venni. Új felvételeknél az alkalmazottak gyermekei mindenkor előnyben részesültessenek. Kirendelések, vagy helyettesítések alkalmával a munkásokat is éppen egy kell napidíjban részesíteni, mint az évi fizetéssel bíró alkalmazottakat. Tűzelő- és világítóanyagok kedvezményes áron a munkásoknak részletfizetésre is szolgáltatassanak. A szabad- és személyzeti-jegyeket, ugyszintén az élelem-bevásárlási könyvek kedvezményét az összes államvasuti munkásokra is kiterjesztik. Nagyobb személyzeti helyeken külön orvosok állanak a vasuti munkások rendelkezésére és részükre díjtalanul igénybevehető fürdőket létesítenek. A munkások és felsőbbbségeik között esetleg felmerülő differenciák elintézésére bizalmi férfiak választhatnak.

Buknak az ügyvédi vizsgán. A régi törvény szerint, amint ismeretes, csak kétszer lehetett ügyvédi vizsgára menni s ha a jelölt másodszer is megbukott, ügyvédi oklevélre nem tehetett szert. Éppen ezért csak elvétve történt, hogy a jelöltet a második alkalommal is elbuktatták. Száz közül legfeljebb két-három ilyen eset fordult elő. Úgy látszik azonban, hogy a jövőben másképpen lesz. Az új vizsgarend most június 1-én lépett életbe és már is mutatkozik a hatása. Mert ugyanis ezentul akárhányszor neki lehet menni a vizsgának, a 25 jelölt közül, akik a budapesti ügyvédvizsgáló-bizottság előtt a héten jelentkeztek, 12 megbukott s így percentekben kifejezve: majdnem ötven százalék. A különbség a régi és új rend között ugyancsak szembeötlő.

Gondnokság. A szabadkai kir. törvényszék Kiss Ignác Mihály kishegyesi lakost gyenge elméjűség, Szabó Györgyné szabadkai lakost pedig elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte.

Magyar név. Feldmann Lipót és kiskoru Feldmann Dezső szabadkai lakosok „Földi“-re, kiskoru Kohn Andor szabadkai illetőségű felső kereskedelmi iskolai tanuló, szegedilakos „Komlós“-ra, Jockel Jakab szabadkailakos, valamint József, Lajos, Marci, Julianna, Eszter, Miklós és Gizella gyermekei „Tolnai“-ra változtatták családi neveiket.

A szegedi gyorsíró-kiállítás. A 1. évi június 29-én megnyitó gyorsíró kiállítás iránt mindenféle nagy érdeklődés nyilvánul. Eddig több mint kétszáz kiállító küldte be tárgyait a kiállításra: háromezer gyorsírási munkát; hazánkbeli 58-an 1516 darabot állítottak ki eddig. Az európai nemzetek közül pár kisebb hiányzik még, de kilátás van arra, hogy ezek is képviselve lesznek.

Kisiparosok támogatása. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter valamennyi kereskedelmi és iparkamarához köriratot intézett, amelyben tudatja, hogy a honvédség 1908. évi látszólagos szükségletéből a hazai kisiparosok részére fenntartott 10,000 pár bakancs szállítására pályázó kisiparosok ajánlataikat e hó 25-ig tartoznak benyújtani, ahol ipartestület van, annak útján, különben pedig közvetlenül a kereskedelmi és iparkamarához.

Jóváhagyott alapszabályok. A kereskedelemügyi miniszter az Új- és Överbász és környéke építő iparosai szövetségének alapszabályait jóváhagyta.

Öngyilkos gyanúista. Újvidékről táviratozzák: Urban Ignác tekintélyes polgárnak Lajos nevű fia azon való bánatában, hogy a főgimnázium ötödik osztályában megbukott, szerdán fejbőlötte magát és meghalt. Az öngyilkos diák levelet hagyott hátra, amelyben ő maga vallja meg véres tettének okát.

Háboruskodás kereskedők és segédek közt. Az óbecsei kereskedők a segédek kérére mére elhatározták, hogy az üzleteket a nyári hónapokon 7 és 8 órakor zárják. Ezt a megállapodást azonban néhány kereskedő ellenezte s nem tartotta be. A segédek emiatt ellenséges állást foglaltak el az illető kereskedők ellen. Üzleteik előtt tüntettek és sztrájkjal is fenyegetőztek. A hatóságnak köszönhető, hogy komolyabb összeütközésre nem került a sor.

Állami ménék selejtezése. A bajai m. kir. állami ménetelep menanyagának selejtezése a földművelésügyi miniszter értesítése szerint július hó 18-án fog megtartatni. A kislejtezett és tényéstsésre még használható ménék mindjárt a helyszínen el fognak adatni.

Csőkönyös öngyilkosjelölt. Lehmann János kerényi lakos, a minap tehenét adta el, amit egy nagy áldomás követett, melyen a „Riska“ ára elszórt. Hazakerülve, felesége elképzelhető szépen fogadta. Ezt Lehmann annyira szívére vette, hogy felment a padlásra s hurkot vetett a nyakába. Az asszony észrevette a tulónérzetes férj tettét és a kötelet elvágta. Később ismét pergett az asszony nyelve. Lehmann most már igazán meg akart valni az életől, és újból felakasztotta magát, de az asszony másodszer is megakadályozta férje öngyilkosságát, aki most az ágyat nyonja.

Kiderült lótolvajlás. Még pünkösdkor történt, hogy valamely gyanus ügyből kifolyólag a szabadkai rendőrség házkutatást tartott Molnár-Gilice Andrásnál, ahol két feltűnően értékes lovat és egy esiköt találtak a keresett tárgyakon kívül. Molnár-Gilice azt mondta ugyan váltig, hogy az övéi, hogy Topolyán vette, de a rendőrség mégis kerestette a lovak gazdáját. És a rendőrségnek igaza volt. Most jelentkezett Dunapatajról Kóssaras István, aki igazolta, hogy a két lovat meg a esiköt tőle lopták.

Pályaválasztás előtt. A magy. kir. honvédelmi miniszter fölhívta a törvényhatóságokat, igyekezzenek társadalmi uton odahatni, hogy a eszásári és királyi hadapródiskolában betöltés alá kerülő helyekre minél többen pályázzanak, különösen pedig óhajtható volna, hogy a lovassági és a waiskirheni tüzérségi hadapródiskolába való fölvetelre a magyar ifjak nagyobb számmal pályázzanak, mert ezen hadapródiskolák párhuzamos magyar osztályai csakis akkor állíthatók föl, ha azokba elegendő számú magyar ifju jelentkeznek. — Az érdeklődők a eszásári és kir. hadapródiskolák bővebb ismertetésére szolgáló „Tájékoztató“-kat a honvédelmi minisztérium segédhivatal főigazgatójától díjmentesen kaphatják.

A csantavérieriek vasutat építenek. Valamikor régen — amikor tudniük a Budapest-

zimoni vasutat akarták építeni — Csantavér községét is megkérdezték: mennyivel járul a vasutépítés költségeihez? Az akkori községi kupaktanács megbotránkozással vette ezt a vakmerő kérést és kijelentette, hogy nem csak nem ad egy fillért se a vasut építési költségeihez, de sőt nem is engedi meg, hogy a község mellett haladjon el a vonat. Így történt, hogy a csantavérieriek, ha vonaton akarnak utazni: előbb 8 kilométert kell nekik menni kocsin vagy gyalog az állomásig. Azóta persze sokat sopánkodtak a jó csantavérieriek, de nem segíthettek magukon. Most végre elhatározták, hogy egy keskenyvágányú vasutat építenek a állomástól a községig és erre 50000 koronát szavaztak meg. A többi a megyétől kéri.

Leszurt taligás. Újvidékről írják: Plachtinszki Pál napszámos és Dragunovics Miksa taligás együtt dolgoztak szerdán délelőtt egy temerini-utcai buzarktárban. A déli órákban ebédjük fogyasztása közben összeszólkóztak, mire Dragunovics, ki garázdálkodásairól és verekedéseiről általában ismeretes volt, késsel támadt Plachtinszki. Plachtinszki is kést rántott és azzal védekezve Dragunovicsot oly szerencsétlenül szurta mellen, hogy az nyomban összeesett és pár perc alatt meghalt. Plachtinszki tette elkövetése után elmenekült, az éj folyamán azonban magától jelentkezett a rendőrségen, mire előzetes letartóztatásba helyezték.

Adományok

a Zomborban, Bács-Bodrog vármegye székelyén felállítandó Rakóczi-szoborra.

I. SZÁMÚ KIMUTATÁS.

- Vértesi Károly szoborbizottsági elnök gyűjtő-ívén adakoztak:** Auth György 1, Bagó Géza 5, dr. Dobsa László (Budapest) 2, dr. Fratriesevits Ast Vince 2, Fratriesevits Gizella 2, Hukk Kálmán 1, Jánosi és Girjek 1, Koráni Eta 1, özv. Koráni Ferencné 2, Koráni Irma 1, Magyar Pál 1, Poeskay Sándorné 1, dr. Sánta Béla 2, Spanyol József 202, Szieber Ödön 2, Szilágy Péterné 1, Sztrilich-Fratriesevits Mária 2, dr. Városv Gyula (Kalocsa) 200, Vep-röd község előjárósága 50, Vértesi Adrienne 2, Vértesi Károly 50, Virter Kálmán 2 koronát. Összesen 333.02 K
- Schweidel szoborbizottságtól** 1448.56 K
- Székesfővárosi tiszti ügyészség gyűjtő-ívén adakoztak:** Székesfővárosi tiszti ügyészség 5.— K
- Esztergomi m. kir. Állam-építészeti hivatal gyűjtő-ívén adakoztak:** Dietz Miklós 1, Goszleth Lajos 1, Vértés Alfréd 1 koronát. Összesen 3.— K
- Kolozsvári m. kir. pénzügyészség gyűjtő-ívén adakoztak:** Agoston János 60 fill., Ambrus Ferenc 40 fill., Balázs István 50 fill., Csiszér Elek 40 fill., Chomár Elek 40 fill., Deme Dezső 40 fill., Elek Gyula 50 fill., Galó János 50 fill., Kovács Gyula 40 fill., Nagy Sándor 40 fill., Várady Géza 40 fillert. Összesen 4.90 K
- Szeredi m. kir. posta- és távirtda hivatal gyűjtő-ívén adakoztak:** Bella Szelmia 20 fill., Floreán József 20 fill., Hedina Lujza 20 fill., Makai 20 fill., Pohokovits 40 fill., Szorák Károly 20 fill., Uhrík 20 fill. Összesen 1.60 K
- Erdélyi bányavasut Igazgatóságának (székhely Budapest) gyűjtő-ívén adakoztak:** Grerer, Schoch és Groszman cég Budapest 1000.— K. Összesen 2796.08 K

Vujevich Alajos,
1. éntárnok.

(Folyt. köv.)

SPORT.

Országos atletikai verseny Szabadkán.

A „Bácska“ szabadkai atletikai Club folyó évi augusztus hó 15-én rendezte Palicson, a palicsi versenypályán II. országos atletikai versenyét, a „M. A. Sz.“ által már jóváhagyott alábbi programmal. 1. 100 yardos síkfutás (tét 5 kor.) 1. arany, 2. ezüst, 3. bronz érem. — 2. Magasugrás (tét 5 kor.) 1. arany, 2. ezüst, 3. bronz érem. — 3. $\frac{1}{4}$ angol mfdes síkfutás (tét 5 kor.) 1. arany, 2. ezüst, 3. bronz érem. — 4. Távolugrás (tét 5 kor.) 1. arany, 2. ezüst, 3. bronz érem. — 5. Súlydobás (tét 5 kor.) 1. arany, 2. ezüst, 3. bronz érem. — 6. 120 yardos gátfutás (tét 5 kor.) 1. arany, 2. ezüst, 3. bronz érem. — 7. Diszkoszdobás (tét 5 kor.) 1. arany, 2. ezüst, 3. bronz érem. — 8. Rudugrás (tét 5 kor.) 1. arany, 2. ezüst, 3. bronz érem. — 9. 1 angol mfdes síkfutás (tét 5 kor.) 1. arany, 2. ezüst, 3. bronz érem. Nevezések 1907. auguszt. hó 10-ig Szárits János titkár címére, (Szabadka városháza) küldendők. A versenyen a M. Athl. Szövetség szabályai mérvadók. Verseny után ténemulatság lesz a palicsi nagyteremben.

Nagyságos asszonyom!

— Levél egy fürdőző menyecskehez. —

Írta: **Del Toró.**

Mikor a tavasz elmúlik az éltető, ózondus levegőjével, jön a forró nyár és leperzseli a mezőt, erdőt, virágot és az embert egyaránt. Így vagyunk mi most. Ön volt, nagyságos asszonyom, a körünkben az éltető tavasz, de most, hogy fürdőbe utazott, tespedt az életünk. Pista, az ön kedves férje, olyan egész nap, mint a besavanyított uborka, vagy ha jobban tetszik, olyan, mint a borult égboltozat. Űti, veri ugyan a címbalmot, de az nem ad most oly fülbemászó, édes hangokat, mint amikor az ön ragyogó szemeinek tüze mellett sirva-rittak a pengő hurok.

Csak vonít, mint a magárahagyott pásztor-kutya!

Én, mint az ön hü vazallusa, naponként meglátogatom Pista barátomat, hogy „szalmaözvegységében“ kissé felvidítsam, de hát ez annyit ér, mint a paprikásszalonna bor nélkül, mert azt hiszi, hogy kutya ette meg. Megjegyzem, hogy magam is olyan vagyok, mint a kiesélt szalma; nagyon érzem a nagyságos asszonyom hiányát...

Pistával egész délutánokon együtt ülünk a puha pamlagon, de mintha ez a pamlag se lenne olyan puha, kényelmes, mint máskor, a szoba meg egészen ridegnek tetszik. Hiába, nincs az virágokkal telerakva. Hiányzanak az illatos jazminok, a füstös orgonavirágok, az isteni krizantemumok és a szerény gyöngyvirágok. De hiányzik a legszebb gyöngyvirág is: Ön, nagyságos asszonyom!

Hát ilyen a szalmaözvegység!

De most már áttérek az ujságokra, mert pontosan akarom teljesíteni rám bízott kötelességeket, hogy elnyerjem a menyei üdvösséget és valahogy Szodoma és Gomorra sorsára ne jussak.

Ujság semmi sincs, csak az, hogy én egy hétig kint voltam a járásomban és most, hogy hazatértem, a bőrömből egészen kifordítottan találtam Pistát. Hogy mi lehet az oka, nem tudom, talán nagyságos asszonyom hamarabb kitalálja, ha ezen levélket elolvasta.

Eddig a nyakkendőjét keresztbe kötötte, mintha ezzel is azt akarta volna bizonyítani, hogy nagyságos asszonyom távolléte hétfájdalmat okozott a szívében, az inggal-lerját meg egy hétig viselte a „szomorú gyász“ jeléül. Manzsettákat pedig egyáltalán nem hordott. Most naponként vált gallért, a

manzsettáiba arany gombokat rak és esokorra kötött divatos nyakkendőket visel, sőt a gomblyukába piros szegfűt is hord.

Egész gavallér!

Tegnap, hogy meglátogattam, örömmel ujságolta, hogy új, fiatal szobaleányt fogadott. Ugy hívják: Rózsa. Olyan szép, mint a hamvas barack és piros, mint a koránérő eseresnye. Hát még milyen édes teát tud főzni?!... No, azt megihatja maga a király is. Még az ujjait is megszipja utána az ember. Én is ittam már a főztéből. Mondhatom, hogy kitünően bevált.

Appropos tea!

Mikor tegnapelőtt teát főzött, valahogy félretekintett. Nem tudom, hogy a Pistára-e, vagy a nagyságos asszonyom gyönyörű mellszobrára, de elég az hozzá, hogy félretekintett, ami egyébként csak egy kis asszonyi kíváncsiság és abban a pillanatban fölborult az égő szamovár és a tüzes lángnyelvek belekaptak a nehéz selyemfüggönyökbe, a függönyök lepottyantak a piros, török szőfára, az is elégett, attól meg tüzet fogott az új zongora, az nem égett el egészen, de a hurok úgy elolvadtak a nagy hőségtől, mint a „putter“ a napon. Pista most azon gondolkodik, hogy honnan hozasson egy „zongora-építést“, mert a városi „kirurgos“ nem tudja a kiféccamított lábait — nem a Pistáét, hanem a zongoráét — megreperálni.

Majd kifelejtettem soraimból azt, hogy a kedves kanári madarát is rég elnyelte már a „Jónás“, a szomszédék círmos kandurja, mivelhogy „vizitelni“ jár az ön selyemszőrű „Mariskájához“, amelynél szebb cicát még én nem láttam. Talán még Rózsa se szebb.

Ugy történt ugyanis ez a történelmileg nevezetes dolog, hogy Pista két éjjel keresztül nagyban huzatta a „Három királynál“ a a bufelejtőket és mikor mámorában lefeküdt a hűvös pincegátdorban, nyitva hagyta az ajtókat. Ugy járt, mint Csokonai, mikor mélyen beletekintett a szomszédleány tüzes szemeibe: elfelejtett csapot, papot, kulacsot... azaz, hogy: asszonyt, házat, kanári madarát.

Hanem hát ez mind a szalmaözveggyi étellel jár.

Az meg éppen nem ujság talán nagyságos asszonyom előtt, hogy Pista egész életrendjét megváltoztatta. Mintha csak „metamorfózison“ ment volna keresztül.

Igazán furesák ezek a szalmaözveggyek!

Reggel, kávé helyett tojást reggelizik illatos teával és háromesillagos konyakot iszik a tetejébe, tízóraira debreceni sonkát tálat föl a szobaleány két üveg somlaival, de ő a sonkát csak megnézi, ellenben a szobaleányt úgy összezecskölja, hogy az ember azt hinné, hogy mindjárt megeszí. Pedig én tudom, hogy a sonkát kellene megenni, a szobaleányt pedig csak megnézni.

Ugy-e igazam van!

Délben ketteeskén ülnek a jó ebédhez, éppen úgy, mint mikor nagyságos asszonyom itthon van. Délután alszik Pista jóízűt, a nagy munka után és pedig valószínűleg egyedül, de erre nem mernék mérget venni. Este, őh az imádott holdvilágos estén, a lugasban számlálja a ragyogó csillagokat, különösen azt az észbontó két csillagot, aztán szívja a tiszta, friss levegőt és a mézet... de már megint majd elszóltam magamat, pedig talán meg is haragudnék érte Pista barátom, ez a joviális, gavallér ember.

De hát ez megint csak a szalmaözveggyiséghez tartozik. Mert hát, édes jó Istenem, nem lehet az ember faból!

Vagy igen?

Mint már fentebb is megírtam, semmi ujság sincsen, ha csak azt nem számíljuk ujságnak, hogy Pista készül beadni a válókeresetet. Ne méltóztassék „válókeresetnek“ olvasni. Nem tudom, van-e hozzá jussa?!...

— Gazember! — fogja ön most nagyságos asszonyom a fehér fogai közt sziszegni. Té is csak olyan vagy, mint a többi!

Tudom, de hát egyik holló a másiknak nem vájja ki a szemét.

És most nagyon vig fürdőzést, kellemes szórakozást és gondtalan üdülést kíván addig is, míg egy másik levélben nem referálhat a hasonló kisebb kaliberű „hazai állapotokról“ az Ön kézeskölő vazallusa.

KÖZGAZDASÁG.

Szabadkai pénzüzetek fuziója. Két tekintélyes szabadkai pénzüzet, a „Közgazdasági bank részvénytársaság“ és a „Délvidéki általános takarékpénztár“ közhírré tette, hogy e hó 27-én tartandó közgyűlésük elé a két intézet egyesülésére vonatkozó indítvánnyal lépnek. A fuzionáló intézetek együttes alaptőkéje körülbelül 5 millió korona s így az új intézet egyike lesz az ország legnagyobb vidéki pénzüzeteinek.

Bár a fuzióból elsősorban Szabadka város iparára és kereskedelmére fognak előnyök hárulni, kétségtelennek tartjuk, hogy egy ily nagy intézet működése körét Szabadka határain túl is kiterjeszti és azzal a hatalmas tőkével, melylyel rendelkezik, lendületet fog adni az egész megye közgazdasági életének, megyszerte élesztetni fogja a vállalkozási kedvet és siettetni, segíteni fogja a nagy lassan megindult iparfejlesztési mozgalmahat.

Fogatos permetezők és kapáló gépek bemutatása Palicson.

A M. Sz. O. E., vármegyei gazdasági egyesületünk közreműködésével, f. hó 16-án (vasárnap) a palicsi földmives iskola szőlőtelepén gépbemutatót rendez. Bemutatásra kerülnek talajporhanyítók, fedő és nyitó ekék, háti és fogatos permetezők, ez utóbbiakból mind a hazaiakat, mind a legjobbaknak tartott francia gyártmányokat fogják bemutatni és munkájukat, nemkülönbön alkalmazhatóságukat illetőleg megmutatni. A gépek bemutatása délelőtt 9-11 óráig, délután pedig 3-5-ig fog végbemenni. Mivel a bemutatás minden birtokosra egyaránt érdekes és rendkívül tanulságos, kívánatos, hogy ezen alkalommal nemesak vármegyénk, hanem a szomszédos vármegyék szőlőtermelő közönségének köréből is minél többen legyenek jelen.

A palicsi szőlészeti és borászati értekezlet programja.

A f. hó 16-án, vasárnap délelőtt 11 órakor Palicson megtartandó szakértekezlet tárgysorozata a következő:

1. Elnöki megnyitó.
2. Szőlészetiünk napi kérdése, ismerteti dr. Drucker Jenő, a M. Sz. O. E. igazgatója.
3. Homoki szőlőink helyzetéről, beszél Halász Lajos, szőlészeti és borászati felügyelő.
4. A fogatos talajporhanyítók és szőlőpermetezők munkaképessége, ismerteti Ballay Jenő, a M. Sz. O. E. titkárja.

Értekezlet után társas ebéd.

Meghívás.**A Szabadkai Közgazdasági Bank r.-t. Igazgatósága****1907. évi június hó 27-én d. u. 3 órakor**

az intézet összes helyiségében tartandó

RENDKIVÜLI KÖZGYŰLÉSRE

a t. részvényeseket tisztelettel meghívja.

A NAPIREND:

1. A délvidéki általános takarékpénztár Szabadka céggel való egyesülése.
5. Az alaptőkének 1.000.000 koronáról 2.000.000 koronára való felemelése.
3. A régi 500 koronás névértékű egész és 250 névértékű fél régi részvények bevonása és új 100 korona névértékű egész és 50 korona névértékű fél részvényekkel való kicserélése.
4. Az alapszabályok egy — ötvenöt szakaszainak módosítása és az alapszabályoknak új szakaszokkal való kibővítése.
5. Kilenc új igazgatósági tag választása.
6. Öt új felügyelő bizottsági tag választása.
7. 32 új választmányi tag választása.

Azon tisztelt részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni és szavazati jogukat személyesen, vagy meghatalmazott által gyakorolni óhajtják, sziveskedjenek részvényeiket az alapszabályok 10. §-a értelmében az intézet pénztáránál 3 nappal a közgyűlés előtt letétbe helyezni: a letett részvényekről kiadott elismervény a közgyűlésen való részvételre igazoló jegyül szolgál.

186-1

A Közgazdasági Bank Részvénytársaság Igazgatósága.

MEGHIVÁS.

187-1

=====**A DÉLVIDÉKI**=====

ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG SZABADKA

1907. évi június hó 27-én délután 3 órakor

az intézet helyiségében

RENDKIVÜLI KÖZGYŰLÉST

tart, melyre a t. c. részvényesek ezennel meghivatnak.

A közgyűlésen csak azon részvényesek vehetnek részt, akik a közgyűlés megtartása előtt részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt a társaság pénztáránál Szabadkán, vagy a magyar általános takarékpénztárnál Budapesten (V. József-tér 14.) legalább nyolc nappal a közgyűlés előtt az erről szóló megfelelő elismervény ellen letéteményezik.

A rendkívüli közgyűlés napirendje:

1. A „Közgazdasági bank részvénytársaság“ szabadkai bejegyzett céggel való egyesülés.

Kelt Szabadkán, 1907. június hó 13-án.

Az igazgatóság.